

Aan Staatsecretaris

nota

Kamerbrief Spoorveiligheid najaar 2022

TER BESLISSING

Datum

18 november 2022

Onze referentie

IENW/BSK-2022/270410

Opgesteld door

Bestuurskern

Dir. Openbaar Vervoer en

Spoor

Veiligheid en Goederen

Beslistermijn

30-11-2022

Bijlage(n)

4

Aanleiding

Onlangs heeft de ILT u het Jaarverslag spoorwegveiligheid 2021 aangeboden. Dit verslag gaat in op de staat van de veiligheid op het spoor en monitort de prioriteiten uit de Beleidsagenda Spoorveiligheid 2020-2025. U heeft toegezegd dit Jaarverslag in het najaar aan de Tweede Kamer te zenden, vergezeld van een beleidsreactie en daarbij de Kamer te informeren over een aantal ontwikkelingen op het gebied van spoorveiligheid. Bijgevoegde concept-Kamerbrief bevat deze beleidsreactie. Het streven is om de Kamerbrief voor 1 december uit te sturen voor het commissiedebat spoor, spoorveiligheid, ERTMS en internationaal op 15 december.

Geadviseerd besluit

U wordt geadviseerd om bijgevoegde Kamerbrief, inclusief het Jaarverslag spoorwegveiligheid 2021, aan de Tweede Kamer te sturen.

Kernpunten

In de brief geeft u eerst een algemene beleidsreactie op het Jaarverslag Spoorwegveiligheid. Vervolgens gaat u dieper in op een aantal veiligheidsaspecten, te weten STS-passages, Vitaal spoor, de situatie rondom de spooreplacements in Rotterdam, vervoer van gevaarlijke stoffen en de aanpak van overwegen. Met deze brief worden alle eerder gedane toezeggingen uit de vorige kamerbrief spoorveiligheid (zie bijlage) afgedaan.

Krachtenveld

Het Nederlandse spoor is één van de veiligste in Europa. De reiziger mag er op rekenen dat deze veiligheid gewaarborgd is en blijft. Hier zijn alle actoren het over eens. Voor de onderwerpen waarbij feiten vanuit ProRail en NS worden genoemd is gevraagd een feitelijke controle te doen op de teksten in de kamerbrief. ILT is gevraagd mee te lezen op de passages waarin het jaarverslag spoorveiligheid is aangehaald en op de onderwerpen waar de rol van inspectie is benoemd. ILT zal een nieuwsbericht uitbrengen bij het versturen van het jaarverslag spoorveiligheid 2021 naar de Kamer.

Toelichting

Algemeen beeld

Het aantal slachtoffers door een ongeval op of rond het spoor is gestegen maar is volgens ILT lastig te duiden door de effecten van de Covid-19 pandemie. De ILT besteedt in haar jaarverslag expliciet aandacht aan ProRail en hun

verantwoordelijkheid om proactief maatregelen te blijven nemen om de veiligheid van de infrastructuur te verbeteren. De ILT is positief over de manier waarop ProRail de ILT in de afgelopen periode heeft geïnformeerd.

STS passages

Een STS passage is het ongeoorloofd passeren van een rood sein en kan leiden tot gevaarlijke situaties op het spoor. Er is sprake van een lichte stijging van Stop Tonend Sein passages in 2020. Het aantal STS passages waarbij het gevaarpunt bereikt is, is hierbij stabiel gebleven.

Aantoonbaar Veilige Berijdbaarheid

ProRail heeft in het kader van het programma Aantoonbaar Veilige Berijdbaarheid beoordeeld voor welke technische onderdelen van het spoor aanvullende maatregelen moesten worden genomen en heeft hiervoor beheersmaatregelen genomen. Hierbij maakt de ILT zich zorgen over de maakbaarheid van het programma door de samenhang met prestatiegericht onderhoudscontracten met (onder)aannemers.

Verduidelijking van teksten en afbeeldingen van seinen, tekens en borden in de Regeling spoorverkeer

Per 1 januari treedt de gewijzigde Ministeriële regeling spoorverkeer in werking waardoor er diverse operationele onduidelijkheden in deze regelgeving worden weggenomen.

Vitaal Spoor

In 2022 is gestart met het actieprogramma Vitaal Spoor en inmiddels zijn er eerste producten opgeleverd. Ook gaat ILT per 1 januari met toezichthoudende taken op gebied van cybersecurity bij de door u aangewezen Aanbieder van Essentiële Diensten op het spoor. Tevens worden voorbereidingen getroffen om relevante Europese richtlijnen (NIB2 en CER) nationaal te gaan implementeren wat ook op het ov-domein van toepassing is.

Suïcidepreventie

Het Programma Suïcidepreventie is verlengd tot en met 2026. Het programma volgt een preventieaanpak, bestaande uit drie pijlers: afschermen van het spoor op risico-locaties en baanvakken, inzetten op interventies door het spoorwegpersoneel op te leiden in het contact met suïcidale personen, en bijdragen aan bredere maatschappelijke ontwikkelingen op het gebied van suïcidepreventie.

Vervoer gevaarlijke stoffen over spoor

Wat betreft het vervoer van gevaarlijke stoffen concludeert de ILT dat er voor het vijfde jaar op rij geen grote ongevallen met emissie van gevaarlijke stoffen zijn geweest.

Voorzieningen spooreplacements nabij haven Rotterdam

Naar aanleiding van de tegenvaller van € 100 miljoen heeft er een interne evaluatie plaatsgevonden die enkele conclusies en aanbevelingen heeft opgeleverd. Niet alle voorzieningen zijn op tijd klaar. ProRail is in overleg met bevoegd gezag om tijdelijke maatregelen te realiseren zodat een ongehinderd spoorgoederenvervoer geborgd blijft.

Datum

18 november 2022

Onze referentie

IENW/BSK-2022/270410

Opgesteld door

Bestuurskern
Dir. Openbaar Vervoer en
Spoor
Veiligheid en Goederen

Aan

Staatsecretaris

Bijlage(n)

4

Overwegveiligheid

ProRail heeft aangegeven niet op tijd klaar te zijn met het NABO-programma. Hierbij zijn er 41 overwegen die niet voor 2023 kunnen worden aangepakt. Voor 2025 denkt ProRail 170 van de 180 aan te kunnen pakken, voor de overige 10 is een aanpak onzeker. Hierbij kan de nieuwe landelijk bemiddelaar een rol spelen. In de tussentijd neemt ProRail tijdelijke veiligheid- en attentie verhogende maatregelen. Aan de adequate risicobeoordeling van overwegen zal door ProRail ook in 2023 verder gewerkt moeten worden om te voldoen aan wet- en regelgeving. Voor een juridische stok achter de deur voor het kunnen sluiten van overwegen, is het normeren van overwegveiligheid nog in onderzoek.

Informatie die niet openbaargemaakt kan worden

Niet van toepassing.

Bijlagen

Volgnummer	Naam	Informatie
1.	ILT Jaarverslag Spoorwegveiligheid 2021	In het ILT jaarverslag wordt een gedetailleerd beeld gegeven over de spoorwegveiligheid in Nederland over 2021 en geeft een reflectie op de voortgang van de spoorveiligheidsagenda 2020-2025. Het jaarverslag wordt met de kamerbrief meegestuurd naar de Kamer.
2.	ILT Factsheet jaarverslag spoorwegveiligheid 2021	Beknopte samenvatting van het jaarverslag spoorveiligheid 2021. De factsheet wordt met de kamerbrief meegestuurd naar de Kamer.
3.	Brief ProRail over het NABO programma	Brief van ProRail waarin zij melden niet op tijd klaar te zijn met het NABO programma en hun aanpak voor het vervolg laten weten.
4.	Kamerbrief Spoorveiligheid juni 2022	De laatst verstuurdde kamerbrief over veiligheid op en rond het spoor.

Datum

18 november 2022

Onze referentie

IENW/BSK-2022/270410

Opgesteld door

Bestuurskern
Dir. Openbaar Vervoer en
Spoor
Veiligheid en Goederen

Aan

Staatsecretaris

Bijlage(n)

4